

**Анализа на работењето
на 5 даватели на
поштенски услуги
2008 – 2023 година**

Ноември, 2023 година

Со формирањето на Агенцијата за пошти како независно регулаторно тело од областа на поштенските услуги во 2008 година, согласно Законот за поштенските услуги¹ започнува системот на регулирање на пазарот на поштенски услуги и обврската за издавање на индивидуална и стандардна дозвола/и и одобренија за обезбедување на други поштенски услуги на слободниот поштенски пазар. Во тој контекст во 2008 година:

- **Издадена е Првата Индивидуална дозвола** на тогаш АД „Македонска Пошта“, сега „АД Пошта на Северна Македонија“ на 12 декември за обезбедување на универзалната услуга дефинирана со закон како јавна услуга достапна до корисниците на поштенските услуги, и
- **Издадени се Првите Одобренија за обезбедување на други поштенски услуги на слободниот поштенски пазар.** на 7 приватни субјекти за обезбедување на поштенски услуги на 12 декември, од кои 5 се сеуште активни и етаблирани на поштенскиот пазар, и бележат зголемување на своите производи и услуги, учествуваат на пазарот на работна сила со вработување на поштенски работници, остваруваат приходи и на тој начин придонесуваат за економскиот развој на државата.

Од аспект на анализата на работењето на 5-те даватели на поштенски услуги кои работат 15 години на пазарот на поштенски услуги и тоа **АД „Пошта на Северна Македонија - Скопје“, DHL Експрес Македонија ДООЕЛ Скопје, ПНЛ ТРАНСЛОГ ДООЕЛ Скопје, Карго експрес ДООЕЛ увоз извоз Битола и ИНТИМЕ МК БПС ДОО Скопје**, како и врз основа на податоците кои давателите на поштенски услуги ги доставуваат два пати во годината до Агенцијата за пошти може да се изведат следните заклучоци².

¹ <https://www.slvesnik.com.mk/Issues/02225EBACF67A748B65252C8CE5BBDED.pdf>

² Предмет на анализа за 2023 година е првото полугодие од 2023 година

АД „Пошта на Северна Македонија“ - Скопје

Од осамостојувањето на македонската држава, ПТТ системот ја изврши својата трансформација во национален ПТТ систем и се приклучи на светската поштенска структура како независна национална организација за вршење на поштенска дејност. Среднорочниот план за развој на ПТТ сообраќајот во периодот од 1991 до 1995 година се однесуваше на следните активности: отворање на нови меѓународни поштенски линии со соседните земји; организирање и опремување на главниот поштенски центар во Скопје за вршење на меѓународен сообраќај, воведување на современа опрема за автоматизација на технолошките процеси.³

Од 1 јануари 1997 година ЈП „Македонска пошта“ веќе функционира како посебно претпријатие. Сега, АД „Пошта на Северна Македонија“ со 1937 вработени и над 300 единици на поштенска мрежа на целата територија на Република Северна Македонија врши дејност на давател на универзалната услуга во внатрешниот и во меѓународниот поштенски сообраќај, согласно Законот за поштенски услуги.

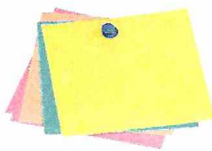
³ <https://www.posta.com.mk/%d0%b7%d0%b0-%d0%bd%d0%b0%d1%81/>

Особено значајно за Агенцијата за пошти како регулатор на поштенскиот сектор и воопшто за корисниците на поштенските услуги е да се напомене дека АД „Пошта на Северна Македонија“ и покрај предизвиците со кои се соочува на пазарот, развој на електронска супституција, зголемена конкуренција на пазарот, економската состојба, и сите промени кои силно ја ефектираат во работењето, успешно ја одржува и обезбедува универзалната услуга за сите граѓани на целата територија на државата.

Со намалување на традиционалната услуга под влијание на развојот на информатичката технологија и се поголемото користење од страна на корисниците на електронските помагала и канали за извршување на своите потреби се намалува и обемот на писмо како основно средство за комуникација. Трендот на намалување на оваа услуга е присутен не само кај нас туку и низ целиот поштенски сектор и се одразува на вкупниот обем остварен од давателот на

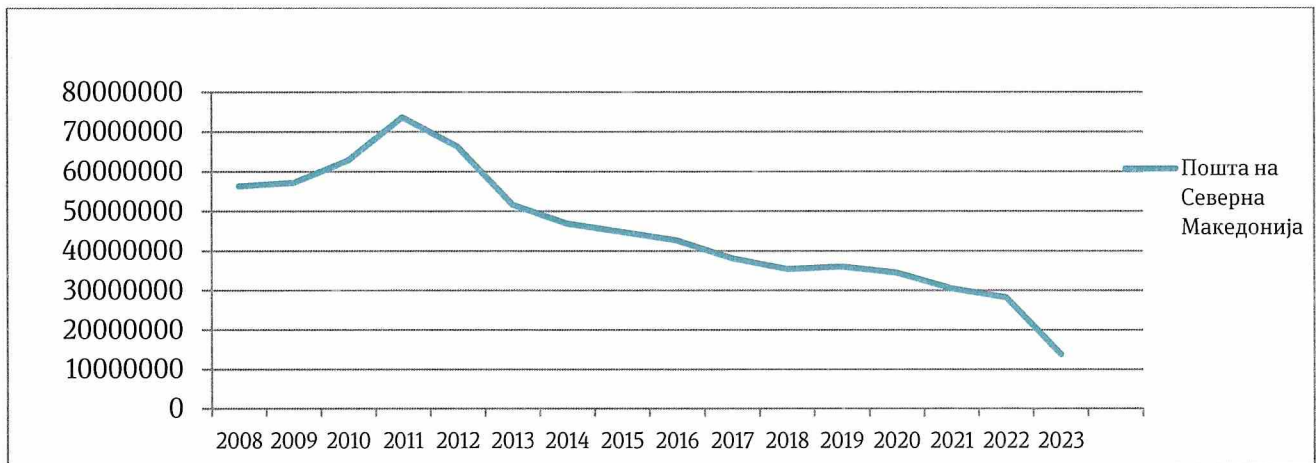
универзалната услуга низ претходните години.

Јасно е дека обврската за универзална услуга го заштити основното средство за комуникација и економското учество низ ЕУ. Значителен дел од населението низ ЕУ, особено оние кои живеат во оддалечени или рурални региони, сè уште се потпираат на универзалните поштенски услуги за да останат поврзани и веројатно тоа ќе продолжи во

следните 5 до 10 години. Идентична состојба е присутна и на македонскиот поштенски пазар. И покрај тоа што контекстот на пазарот е променет, Директивата за поштенски услуги во голема мера е успешна во смисла на граѓаните и бизнисите ширум ЕУ да имаат корист од основните поштенски услуги.

Графикон 1: Остварен вкупен обем на поштенски услуги на АД „Пошта на Северна Македонија“

Реализацијата на приходите на давателот на универзалната услуга во последните 15 години е на граница на потребите за негово функционирање и спроведување на обврските како давател на универзалната услуга, па од 2008 година до денес остварува приходи со континуирано ниво, односно со незначително намалување од 7%.

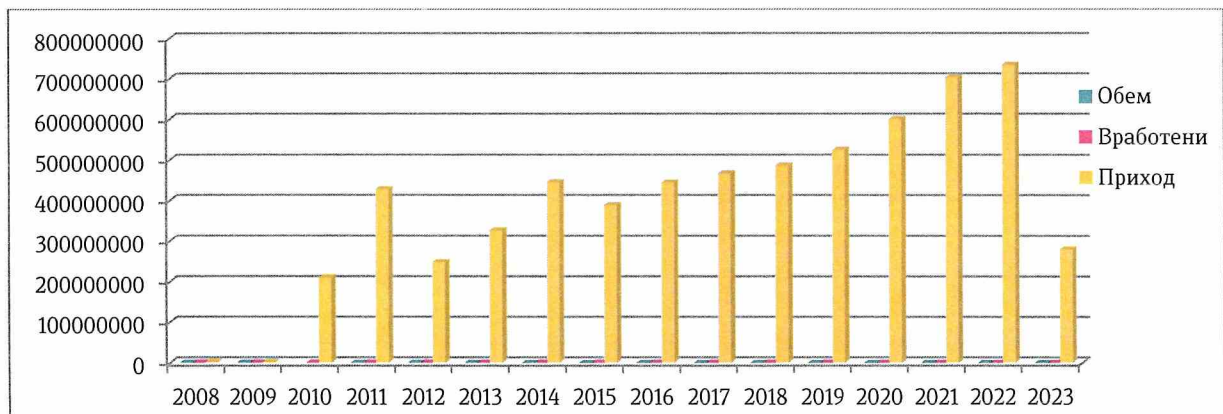

ДХЛ Експрес Македонија ДООЕЛ Скопје

Како рамноправен член на „Дојче Пост ДХЛ“, ДХЛ Експрес Македонија е основана со 100% странски капитал и претставува дел од светската мрежа на ДХЛ веќе две децении. Тоа значи дека на македонскиот поштенски пазар работи и пред формирање на Агенцијата за пошти, но со добивање на Одобрението за обезбедување поштенски услуги во 2008 година се стекнува со лиценца за давател на поштенски услуги на слободниот пазар во Република Северна Македонија. Работењето на ДХЛ Експрес Македонија во поштенскиот сектор за сите овие 15 години е препознаено од корисниците и истото се покажува и преку позитивните показатели како во обемот на услугите, така и во приходите. Секако дека за остварување на вакви резултати придонесе и зголемувањето на бројот на вработени лица кои овозможуваат корисниците да бидат задоволни, да се унапреди квалитетот на услугите и да се зголеми бројот на услугите кои се нудат на пазарот.

Тргувајќи од 2008 година врз основа на податоците се забележува дека оваа компанија континуирано бележи зголемување и тоа на повеќе показатели: обем (за повеќе од 600%), приход (за повеќе од 200% за последните 10 години), вработени лица (за 40%).

Графикон 2: Показатели за работењето за период 2008-2023 година

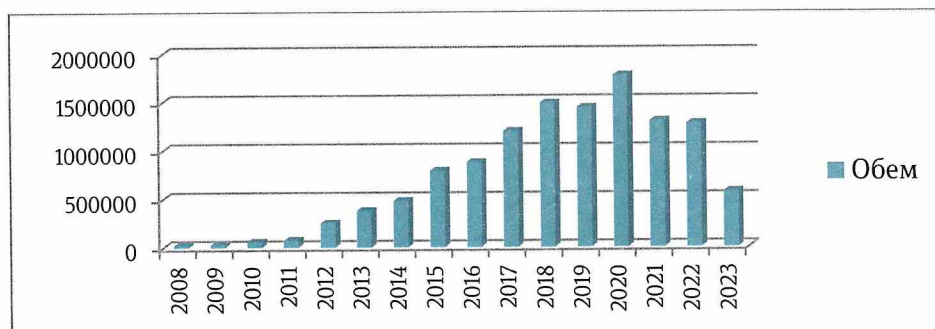

Карго Експрес ДООЕЛ увоз извоз Битола

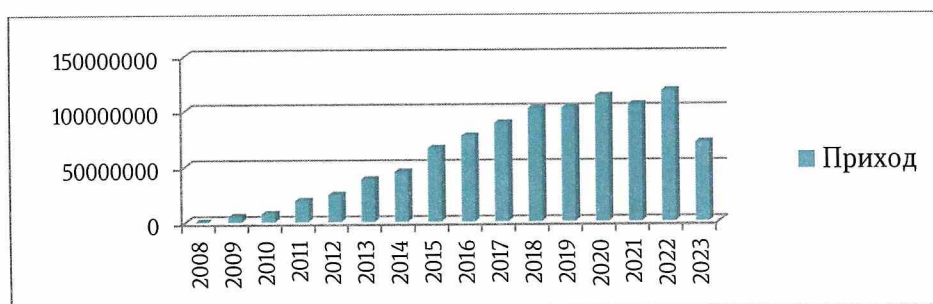
Карго Експрес е домашна компанија која постои од 2003 година и се стекнува со статус на давател на поштенски услуги со издавање на Одобрение за обезбедување на поштенски услуги на целата територија на Република Северна Македонија, на 12 декември 2008 година. Компанијата е препознатлива меѓу корисниците и зборот “Карго” се користи како унифициран збор за користење на поштенски услуги “испратив пратка по карго”. Препознатлива компанија како по името, така и по квалитетот, изминатите 15 години бележи значително проширување на своето портфолио на работење.

Само во изминатите 10 години, Карго Експрес има зголемување на обемот за околу 400%, зголемување на приходите за околу 350% и зголемување на бројот на вработени за околу 150%.

Графикон 3: Остварен вкупен обем на поштенски услуги

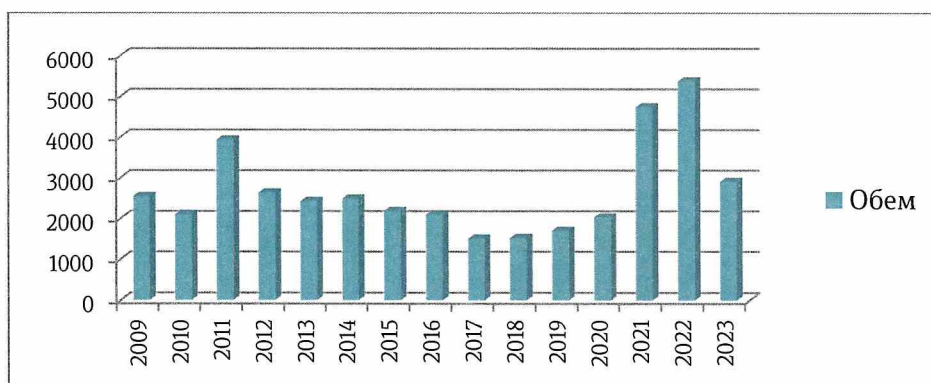
Графикон 4: Остварен приход од поштенски услуги

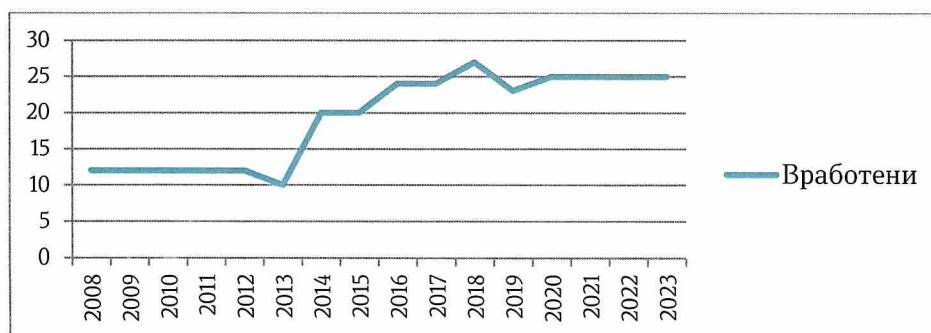
ПНЛ ТРАНСЛОГ е компанија франшизер на интернационалниот бренд во поштенската област, TNT Express Netherlands & FedEx Int, која постои постои повеќе од 15 години, со постојан развој и надоградба.

ПНЛ Транслог редовно и навремено доставува податоци за своето работење до Агенцијата за пошти и врз основа на направените анализи, компанијата бележи зголемување на бројот на вработени за 100%, а во толкав износ има зголемување на приходите, што претставуваат јасен показател дека компанија се развива заради успешните резултати.

Графикон 5: Остварен обем на поштенски услуги

Графикон 6: Број на вработени

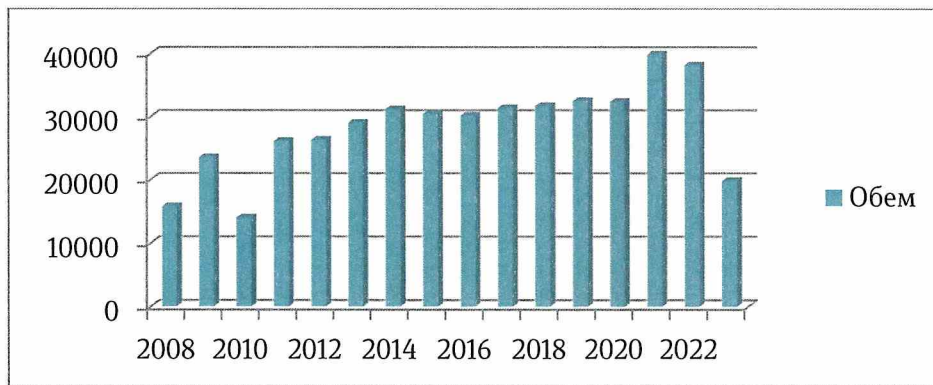

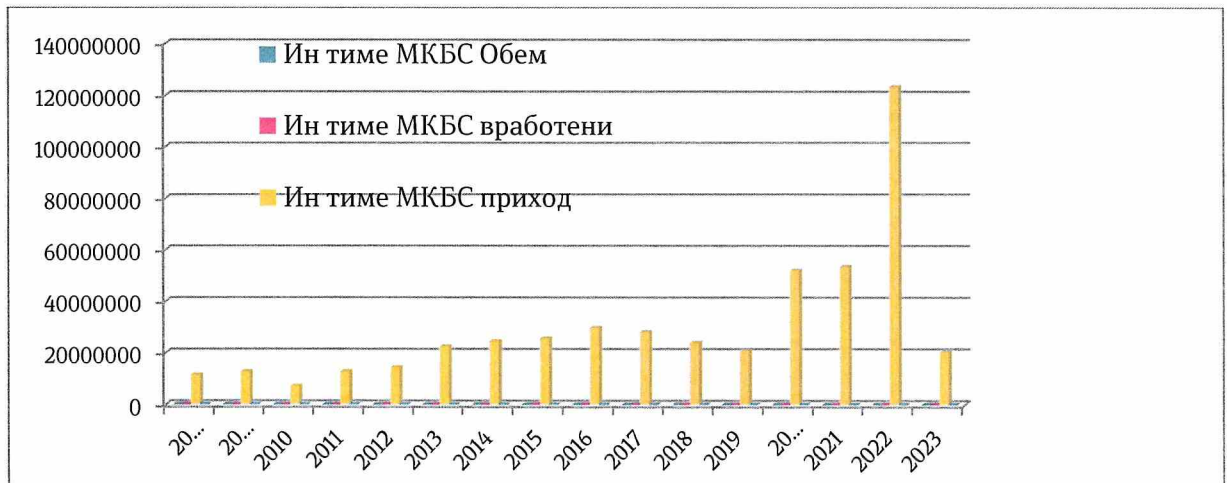
ИН ТИМЕ МК БПС ДОО Скопје

ИН ТИМЕ МК БПС е компанија која е единствен авторизиран сервис за УПС во Македонија која 15 години работи на македонскиот поштенски пазар и врши меѓународни курирски услуги. Во однос на остварениот обем ИН ТИМЕ МК БПС бележи зголемување од 2008 година до денес повеќе од 150%.

Графикон 7: Остварен обем на поштенски услуги

Графикон 8: Вкупни показатели

ЗАКЛУЧОК

„5 - те даватели на поштенски услуги кои обезбедуваат поштенски услуги уште од 2008 година до денес се силен промотор на поштенскиот сектор кај нас. Покрај што што се препознатлив бренд, тие се препознаени и кај корисниците на поштенски услуги како даватели кои гарантираат за своите пратки, исполнуваат критериуми за квалитетно обезбедување и заслужено опстојуваат уште на пазарот и се надеваме дека уште многу години ќе бидат достапни на корисниците“.

**Анализа на работењето на 5 даватели на поштенски услуги
2008 – 2023 година**

Изработила:

Данијела Спасиќ Томовска

Раководителка на Директорат за следење и анализа на пазарот

Агенција за пошти
Директорка
Билјана Аврамоска Гореска
